

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy neve	Korunk irodalma
Tantárgy kódja	BTA1141
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont:	4
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	1+2
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Balázs, egyetemi docens
Tantárgy oktatója és beosztása	Dr. Nagy Balázs, egyetemi docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. A kortárs irodalom fogalma
2. A modern próza sajátosságai
3. Kortárs novellák megközelítési lehetőségei I. (Dragomán György, Spiró György)
4. Kortárs novellák megközelítési lehetőségei II. (Tóth Krisztina, Nádas Péter)
5. Társadalmi és magánéleti válsághelyzetek Márai Sándor Eszter hagyatéka című művében
6. Holokauszt a magyar irodalomban és filmművészetben Kertész Imre Sorstalanság című művének bemutatásán keresztül
7. Szabó Magda elbeszéléstechnikájának sajátosságai Az őz című regényében
8. Dragomán György az egyik legsikeresebb magyar író Máglya című regényének a tükrében
9. Krasznahorkai László, a második magyar Nobel-díjas szerző
10. A modern líra sajátosságai
11. A regionális kortárs irodalom jellemzői néhány szerző munkásságának tükrében
12. Folyóirat-irodalom napjainkban
13. Műelemzési gyakorlatok
14. A félév munkájának összefoglalása, értékelése

A foglalkozásokon történő részvétel:

Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8. § 1.) A szemináriumokról a hallgató a TVSZ. figyelembevételével csak igazoltan hiányozhat. A hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsgára bocsátás feltétele: beszámoló az elolvasandó művekből a félév utolsó szemináriumán.
- A vizsgára bocsátás feltétele:

Minden elolvasandó műből öt kérdésre kell válaszolniuk a hallgatóknak írásban. Kevesebb mint három jó válasz esetén újra kell próbálkozniuk a beszámoló teljesítésével. A beszámoló sikertelenség esetén maximum kétszer ismételhető.

A kollokvium típusa: szóbeli (vizsgaidőszakban a meghirdetett időpontok szerint)

A szóbeli vizsga témakörei a feldolgozott művekből kerülnek összeállításra.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli vizsga eredménye határozza meg.

Ajánlott szakirodalom:

Grendel Lajos: *A modern magyar irodalom története. Magyar líra és epika a 20. században.* Kalligram, Pozsony, 2019.

Bókay Antal: *Irodalomtudomány a modern és a posztmodern korban.* Osiris Kiadó, Budapest, 1997.

Sz. Molnár Szilvia: *Bevezetés a kortárs magyar irodalomba.* Hatágú Síp Alapítvány, Budapest, 2005.

Nyíregyháza, 2026. szeptember 5.

Dr. Nagy Balázs
egyetemi docens

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy neve	Korunk irodalma
Tantárgy kódja	BTA1141L
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont:	4
A konzultáció óraszama	14
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Balázs, egyetemi docens
Tantárgy oktatója és beosztása	Dr. Nagy Balázs, egyetemi docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. konzultáció:

A kortárs irodalom fogalma. A modern próza sajátosságai. Kortárs novellák megközelítési lehetőségei I-II. (Dragomán György, Spiró György, Tóth Krisztina, Nádas Péter). Társadalmi és magánéleti válsághelyzetek Márai Sándor Eszter hagyatéka című művében.

2. konzultáció:

Szabó Magda elbeszéléstechnikájának sajátosságai Az őz című regényében. Holokauszt a magyar irodalomban és filmművészetben Kertész Imre Sorstalanság című művének bemutatásán keresztül. Krasznahorkai László, a második magyar Nobel-díjas szerző.

3. konzultáció:

Dragomán György az egyik legsikeresebb magyar író Máglya című regényének a tükrében. A modern líra sajátosságai. A regionális kortárs irodalom jellemzői néhány szerző munkásságának tükrében. Műelemzési gyakorlatok. Folyóirat-irodalom napjainkban. A félév munkájának összefoglalása, értékelése.

A foglalkozásokon történő részvétel:

A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada (jelen esetben 4 óra). Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsgára bocsátás feltétele: beszámoló az elolvasandó művekből.

- A vizsgára bocsátás feltétele:

A hallgatók az utolsó konzultáción olvasásteresztet oldanak meg a kötelező olvasmányokból. Ennek sikeressége min. 60%-os teljesítményt feltételez. Ennél gyengébb teljesítmény esetén a hallgatók közvetlenül a szóbeli vizsga előtt próbálkozhatnak majd újra az olvasásteresztet. A beszámoló sikertelenség esetén maximum kétszer ismételhető.

A kollokvium típusa: szóbeli (vizsgaidőszakban a meghirdetett időpontok szerint)

A szóbeli vizsga témakörei az elolvasandó művekből kerülnek összeállításra.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli vizsga eredménye határozza meg.

Ajánlott szakirodalom:

Grendel Lajos: *A modern magyar irodalom története. Magyar líra és epika a 20. században*. Kalligram, Pozsony, 2019.

Bókay Antal: *Irodalomtudomány a modern és a posztmodern korban*. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.

Sz. Molnár Szilvia: *Bevezetés a kortárs magyar irodalomba*. Hatágú Síp Alapítvány, Budapest, 2005.

Nyíregyháza, 2026. szeptember 5.

Dr. Nagy Balázs
egyetemi docens

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy neve	A magyar nyelv és irodalom tantárgy-pedagógiája
Tantárgy kódja	PTA2153
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont:	4
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	1+1
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	PTA1402; PTA2151
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgy oktatója és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. A félévi tematika, követelmények ismertetése. Az ajánlott irodalom. Irodalomtanítás és korszerűség. Az irodalomtanítás, mint esztétikai nevelés. Célja, feladatai, eszközei
2. Felkészülés az órára. Az irodalomtanítás dokumentumai. Az 5-6. osztályos irodalomkönyvek. A tanítás anyaga. Az írásművek kiválasztása. Az ismeretek: irodalomelméleti-esztétikai, szövegalkotási ismeretek. Az olvasási készség fejlesztése.
3. A tanítás tervezése. A műalkotás megismerésének elvi kérdései. Műelemzési eljárások (tudományos és iskolai elemzés). Elemzési hibák. Műelemzés és jellemformálás.
4. Társzművészetek az irodalmi nevelés folyamatában (képzőművészeti, zenei alkotások, filmművészet) Szemléltetés az irodalomórán.
5. Az irodalmi művek befogadásának előkészítése. A házi olvasmányok. A szakirodalmak felhasználásának módszerei.
6. A művek bemutatása, elemző vizsgálata. A lírai művek elemzése. A vázlatkészítés. A csoportos hospitálás előkészítése. Az óramegbeszélés szempontjai.
7. Csoportos hospitálás a gyakorlóiskolában. A látott óra lejegyzése, az elemzési szempontok alapján történő elemzése. Megfigyelési szempont: A lírai mű tanításának előkészítése, a bemutatás, az elemzés menete. A vázlatkészítés.
8. Az epikus művek elemzése. Egy mű elemzése egy órán, egy mű elemzése több órán. A csoportos hospitálás előkészítése.
9. Csoportos hospitálás a gyakorlóiskolában. Megfigyelési szempont: Az epikus mű előkészítése, bemutatása, elemzése.
10. Az ismeretek rendszerezése. Memoriterek. A tanórai és a házi feladatok viszonya. Az ellenőrzés és a házi feladat. Önálló tervezet készítése.
11. IKT-eszközök a magyarórákon.
12. Hallgatói beszámolók, kiselőadások az ajánlott irodalmakból. A tehetséggondozás.
13. A tanórán kívüli esztétikai nevelés lehetőségei (színház, kiállítás, irodalmi séta, kirándulás, múzeumlátogatás, könyvtári foglalkozások, vetélkedők, szakkörök, versenyek ...).
14. A félév munkájának értékelése.

A foglalkozásokon történő részvétel:

Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8. § 1.) A szemináriumokról a hallgató a TVSZ. figyelembevételével csak igazoltan hiányozhat. A hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. A félévi hiányzás

megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsgára bocsátás feltétele: óratervezet készítése megadott tanítási anyaghoz kapcsolódóan

A kollokvium típusa: írásbeli

Az írásbeli vizsga témaköreit az előadások anyagai alkotják.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet az írásbeli vizsga eredménye és az egyéb félévközi jegyek (óratervezet, hospitálási naplók stb.) számtani átlaga határozza meg, de az írásbeli vizsga jegyének legalább elégségesnek kell lennie a félév eredményes teljesítéséhez.

Két alkalommal kerül sor óralátogatásra a gyakorlóiskolában. Az óraelemzések (hospitálási napló) értékelése jeggyel történik. A hallgatók emellett félévközi jegyet kapnak az elkészített óratervezetre, valamint kaphatnak jegyet kiselőadásokra, mikrotanításokra is. Ezen feladatok hiánytalan megléte esetén megajánlott jegy szerezhető.

Ajánlott szakirodalom:

Bodrogi Ferenc Máté (szerk.): *Az irodalomtanítás aktuális kihívásai*. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2022.

Fenyő D. György: *Az irodalomtanítás módszertana I-II*. Tea Kiadó, Budapest, 2022.

Fűzfa Balázs (szerk.): *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova, Budapest, 2006.

Herédi Rebeka-Kispál Dániel-Kusper Judit (szerk.): *Tanulmányok a magyartanítás módszertanairól*. Líceum, Eger, 2022.

Vojtek Sándor: *Olvasóközpontú irodalomtanítás*. Két Egér Könyvek, Budapest, 2017.

Nyíregyháza, 2026. szeptember 5.

Dr. Nagy Balázs
egyetemi docens

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy neve	A magyar nyelv és irodalom tantárgy-pedagógiája
Tantárgy kódja	PTA2153L
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont:	4
A konzultáció óraszama	10
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	PTA1402; PTA2151
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgy oktatója és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. konzultáció:

A féléves tematika, a követelmények ismertetése. Az ajánlott irodalom. Irodalomtanítás és korszerűség. Az irodalomtanítás, mint esztétikai nevelés. Célja, feladatai, eszközei. Felkészülés az órára. Az irodalomtanítás dokumentumai. Az 5-6. osztályos irodalomkönyvek. A tanítás anyaga. Az írásművek kiválasztása. Az ismeretek: irodalomelméleti-esztétikai, szövegalkotási ismeretek. Az olvasási készség fejlesztése. A tanítás tervezése. A műalkotás megismerésének elvi kérdései. Műelemzési eljárások (tudományos és iskolai elemzés). Elemzési hibák. Műelemzés és jellemformálás. Társművészetek az irodalmi nevelés folyamatában (képzőművészeti, zenei alkotások, filmművészet) Szemléltetés az irodalomórán. Az irodalmi művek befogadásának előkészítése. A házi olvasmányok. A szakirodalmak felhasználásának módszerei.

2. konzultáció:

A művek bemutatása, elemző vizsgálata. A lírai mű tanításának előkészítése, a bemutatás, az elemzés menete. A vázlatkészítés. Az epikus művek elemzése. Egy mű elemzése egy órán, egy mű elemzése több órán. Az epikus mű előkészítése, bemutatása, elemzése. Az ellenőrzés és a házi feladat. A tanórai és a házi feladatok viszonya. Az ismeretek rendszerezése. Memoriterek. IKT-eszközök a magyarórán. A tehetséggondozás. A tanórán kívüli esztétikai nevelés lehetőségei (színház, kiállítás, irodalmi séta, kirándulás, múzeumlátogatás, könyvtári foglalkozások, vetélkedők, szakkörök, versenyek ...). A félév munkájának értékelése.

A foglalkozásokon történő részvétel:

A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada (jelen esetben 3 óra). Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsgára bocsátás feltétele: óratervezet készítése megadott tanítási anyaghoz kapcsolódóan

A kollokvium típusa: írásbeli

Az írásbeli vizsga témaköreit a konzultációk anyagai alkotják.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet az írásbeli vizsga eredménye és az elkészített óratervezetre kapott jegy számtani átlaga határozza meg, de az írásbeli vizsga jegyének legalább elégségesnek kell lennie a félév eredményes teljesítéséhez.

Ajánlott szakirodalom:

Bodrogi Ferenc Máté (szerk.): *Az irodalomtanítás aktuális kihívásai*. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2022.

Fenyő D. György: *Az irodalomtanítás módszertana I-II*. Tea Kiadó, Budapest, 2022.

Fűzfa Balázs (szerk.): *Irodalomtanítás a harmadik évezredben*. Krónika Nova, Budapest, 2006.

Herédi Rebeka-Kispál Dániel-Kusper Judit (szerk.): *Tanulmányok a magyartanítás módszertanairól*. Líceum, Eger, 2022.

Vojtek Sándor: *Olvasóközpontú irodalomtanítás*. Két Egér Könyvek, Budapest, 2017.

Nyíregyháza, 2026. szeptember 5.

Dr. Nagy Balázs
egyetemi docens

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy neve	A mesemondás elmélete és gyakorlata
Tantárgy kódja	BTA2178 – 00
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont:	5
Heti kontaktóraszám (elm.)	2
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgy oktatója és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. hét
előadás:
A magyar népmese formai és tartalmi jellemzői
2. hét
előadás:
A mesei szerkezet
3. hét
előadás:
Népmesei műfajok
4. hét
előadás:
A hagyományos mesemondás
5. hét
előadás:
A mesemondó-központú kutatás
6. hét
előadás:
Mesemondási technikák
7. hét
előadás:
A mesemondást kiegészítő tevékenységek
8. hét
előadás:
Régióink jelentősebb mesemondói
9. hét
előadás:

Mesegyűjtemények, mesefeldolgozások

10. hét
előadás:
A népmese hatása az irodalomra
11. hét
előadás:
A mesemondás új alkalmai
12. hét
előadás:
Meseelemzési lehetőségek
13. hét
előadás:
Mai mesemondók
14. hét
A félévi munka értékelése

A foglalkozásokon való részvétel:

A szemináriumokon való részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorososa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- vizsgára bocsátás feltétele: egy magyar népmese előszavas mesemondással történő bemutatása

A kollokvium típusa: szóbeli

A szóbeli vizsgarész anyagát az előadások témakörei alkotják

Az érdemjegy kialakításának módja:

Megajánlott jegy szerzhető a szorgalmi időszak utolsó előadásán megírt zárthelyi dolgozat min. 60%-os teljesítésével.

Ajánlott szakirodalom:

- Bárdos József-Galuska László Pál: *Fejezetek a gyermekirodalomból*. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó Zrt., Budapest, 2013.
- Bódis Zoltán (szerk.): *Meseműhely*. Didakt Kft., Debrecen, 2020.
- Hansági Ágnes – Hermann Zoltán – Mészáros Márton – Szekeres Nikoletta (szerk.): *Mesebeszéd – A gyerek- és ifjúsági irodalom kézikönyve*. Fiatal Írók Szövetsége, Budapest, 2017.
- Raffai Judit: *A magyar mesemondás hagyománya*. Hagyományok Háza, Budapest, 2004.
- Voigt Vilmos (szerk.): *A magyar folklór*. Osiris Kiadó, Bp., 1998.

Zalka Csenge Virág: *Mesemondók márpedig vannak*. Pont. Budapest, 2016.

Nyíregyháza, 2026. szeptember 5.

Dr. Nagy Balázs
egyetemi docens

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy neve	A mesemondás elmélete és gyakorlata
Tantárgy kódja	BTA2178L – 00
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont:	5
A konzultáció óraszám:	9
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgy oktatója és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. konzultáció:

A magyar népmese formai és tartalmi jellemzői. Olvasóvá nevelés mesék által. A mesei szerkezet. A mesemondó-központú kutatás. Mai mesemondók. Mesemondási technikák

2. konzultáció:

Mesék mozgóképen. A mesemondást kiegészítő tevékenységek. Régióink jelentősebb mesemondói. A népmese hatása az irodalomra. A mesemondás új alkalmi. Saját mese készítése. Meseelemzési lehetőségek. Mesék az általános iskolai irodalomkönyvekben

A foglalkozásokon való részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

A félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése:

- egy az utolsó konzultáción sorra kerülő zárthelyi dolgozat eredményes megírása után a hallgatók megajánlott jegyet kaphatnak. Aki nem él ezzel a lehetőséggel, írásbeli vizsgán adhat számot a tárgy anyagából a vizsgaidőszakon belül.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- Az érdemjegyet az írásbeli vizsgarész és az azonos tantárgy gyakorlati részéből szerzett érdemjegy átlagának eredménye határozza meg. Az írásbeli vizsgarész témaköreit a konzultációkon feldolgozott témák anyagai alkotják.

Ajánlott szakirodalom:

Bárdos József-Galuska László Pál: *Fejezetek a gyermekirodalomból*. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó Zrt., Budapest, 2013.

Bódis Zoltán (szerk.): *Meseműhely*. Didakt Kft., Debrecen, 2020.

Hansági Ágnes – Hermann Zoltán – Mészáros Márton – Szekeres Nikolett (szerk.): *Mesebeszéd – A gyerek- és ifjúsági irodalom kézikönyve*. Fiatal Írók Szövetsége, Budapest, 2017.

Raffai Judit: *A magyar mesemondás hagyománya*. Hagyományok Háza, Budapest, 2004.

Voigt Vilmos (szerk.): *A magyar folklór*. Osiris Kiadó, Bp., 1998.
Zalka Csenge Virág: *Mesemondók márpedig vannak*. Pont. Budapest, 2016.

Nyíregyháza, 2026. szeptember 5.

Dr. Nagy Balázs
egyetemi docens

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy neve	Gyermek kultúra és irodalom
Tantárgy kódja	PTA1501
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont:	4
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	1+2
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgy oktatója és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

Az előadások témakörei:

1. A gyermek kultúra fogalma, kutatásának története. A gyermekirodalom fogalma, jellemzői, esztétikai, pedagógiai és pszichológiai aspektusai
2. A népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolatai. A gyermekfolklór műfajai: mondókák, lírai játékdalok, dramatikus játékszövegek
3. Népmese gyűjtők. A népmesék kutatása, rendszerezése, népmese-katalógusok (AaTh, MNK).
4. A népmonda fogalma, fajtái, jellemzői. A népballada története, típusai. A népdalszövegek formái, nyelvi jellemzői
5. A romantika mesevilága (Puskin, Lamb-testvérek)
6. Andersen meséinek jellemzői jegyei
7. Exupéry A kisherceg című művének elemző bemutatása
8. A szereplők sajátosságai Milne Micimackó című meseregényében
9. A Kincskereső kisködmön. A mű feldolgozási lehetőségei
10. Fekete István állatregényei
11. Lázár Ervin sajátos írói világa
12. Ende Momo című meseregényének aktualitása
13. Mese és valóság Békés Pál A Félőlény című alkotásában
14. Janikovszky Éva és Szabó Magda helye a gyermekirodalomban

A szemináriumok témakörei:

1. A népi gyermekköltészet nyelvi, formai sajátosságai
2. A népmese fogalma, jellemző jegyei, elemzési lehetőségei. A népmese műfaji változatai
3. A népmonda és a népmese összehasonlítása. A fabula története. A legjelentősebb fabulaírók
4. Klasszikus világirodalmi mesék: keleti mesegyűjtemények, európai mesék (Straparola, Perrault, a Grimm-testvérek, Hauff) Az első magyar gyermekkönyv
5. A magyargyermeklíra kezdetei. Bezerédi Amália: Flóri könyve A magyar gyermekköltészet a 20. század elején. Klasszikusok gyermekversei
6. Benedek Elek jelentősége a magyar gyermekirodalomban. Móra Ferenc írói tevékenysége
7. Az olvasókönyvek versanyagának jellegzetességei. Műelemzési gyakorlatok
8. Weöres Sándor gyermekversei; Nemes Nagy Ágnes gyermeklírája

9. Zelk Zoltán és Csoóri Sándor gyermekversei
10. Humor és játékosság Tamkó Sirató Károly gyermekverseiben
11. Kányádi Sándor gyermeklírájának sajátosságai. Csukás István sikerének titkai
12. A mai magyar gyermeklíra. Varró Dániel, Tóth Krisztina versei
13. Gyermekfolyóiratok bemutatása
14. Antológiák, verseskötetek ismertetése

A foglalkozásokon történő részvétel:

Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSZ 8. § 1.) A szemináriumokról a hallgató a TVSZ. figyelembevételével csak igazoltan hiányozhat. A hiányzást pótolnia kell az adott téma önálló megismerésével, annak a szemináriumi munka során való bizonyításával. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSZ 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

A vizsga típusa: szóbeli

A vizsgára bocsátás feltétele:

A tanév kezdetén megadott gyermekirodalmi művek ismeretéből a félév 6. és 11. hetében írásban adnak számot a hallgatók. Sikertelen dolgozat esetén két alkalommal lehet javítani a szorgalmi időszakban. Minden hallgató legalább egy kiselőadást tart a félév folyamán a megadott témakörök egyikéből.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli vizsga eredménye határozza meg.

Ajánlott szakirodalom:

Bárdos József-Galuska László Pál (2013): *Fejezetek a gyermekirodalomból*. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó Zrt., Budapest.

Bettelheim, Bruno (1985): *A mese bővölete és a bontakozó gyermeki lélek*. Gondolat, Bp.

Bognár Tas (2001): *A magyar gyermekvers*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Komáromi Gabriella (szerk.) (2001): *Gyermekirodalom*. Helikon Kiadó, Bp.

Lovász Andrea (2015): *Felnőtt gyerekirodalom*. Cerkabella, Szentendre.

Lovász Andrea (2010, 2015. szerk.): *Navigátor I–II. Kortárs gyermekirodalmi lexikon*. Cerkabella, Szentendre.

Ortutay Gyula (szerk.) (1979): *Magyar folklór*. Tankönyvkiadó, Bp.

Végh Balázs Béla (2007): *A gyermekirodalom változatai*. Komp-Press, Kolozsvár.

Nyíregyháza, 2026. szeptember 5.

Dr. Nagy Balázs
egyetemi docens

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgy neve	Gyermek kultúra és irodalom
Tantárgy kódja	PTA1501 L
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont:	4
A konzultáció óraszám	14
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgy oktatója és beosztása	Dr. Nagy Balázs egyetemi docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. konzultáció:

A gyermek kultúra fogalma, kutatásának története. A gyermekirodalom fogalma, jellemzői, esztétikai, pedagógiai és pszichológiai aspektusai. A népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolatai. A gyermekfolklór műfajai: mondókák, lírai játékdalok, dramatikus játékszövegek. A népi gyermekköltészet nyelvi, formai sajátosságai. Népmese gyűjtők. A népmesék kutatása, rendszerezése, népmese-katalógusok (AaTh, MNK). A népmese fogalma, jellemző jegyei, elemzési lehetőségei. A népmese műfaji változatai. A népmonda fogalma, fajtái, jellemzői. A népmonda és a népmese összehasonlítása. A népballada története, típusai. A népdalszövegek formai, nyelvi jellemzői. A fabula története. A legjelentősebb fabulairók. Klasszikus világirodalmi mesék: keleti mesegyűjtemények, európai mesék (Straparola, Perrault, a Grimm-testvérek, Hauff). A romantika mesevilága (Puskin, Lamb-testvérek). Andersen meséinek jellemzői jegyei

2. konzultáció:

Exupéry A kisherceg című művének elemző bemutatása. A szereplők sajátosságai Milne Micimackó című meseregényében. Móra Ferenc írói tevékenysége. A Kincskereső kisködmön feldolgozási lehetőségei. Fekete István állatregényei. Lázár Ervin sajátos írói világa. Ende Momo című meseregényének aktualitása. Mese és valóság Békés Pál A Félőlény című alkotásában. Janikovszky Éva és Szabó Magda helye a gyermekirodalomban

3. konzultáció:

A magyar gyermekköltészet a 20. század elején. Klasszikusok gyermekversei. Benedek Elek jelentősége a magyar gyermekirodalomban. Weöres Sándor gyermekversei; Nemes Nagy Ágnes gyermeklírája. Zelk Zoltán és Csoóri Sándor gyermekversei. Humor és játékosság Tamkó Sirató Károly gyermekverseiben. Kányádi Sándor gyermeklírájának sajátosságai. Csukás István sikerének titkai. A mai magyar gyermeklíra. Varró Dániel, Tóth Krisztina versei. Az olvasókönyvek versanyagának jellegzetességei. Antológiák, verseskötetek

A foglalkozásokon történő részvétel:

A konzultációkon való részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részdíós képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada (jelen esetben 5 óra). Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

A vizsga típusa: szóbeli

A vizsgára bocsátás feltétele:

A tanév kezdetén megadott gyermekirodalmi művek ismeretéből a 3. konzultáción számolnak be a hallgatók.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet a szóbeli vizsga eredménye határozza meg.

Ajánlott szakirodalom:

Bárdos József-Galuska László Pál (2013): *Fejezetek a gyermekirodalomból*. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó Zrt., Budapest.

Bettelheim, Bruno (1985): *A mese bővölete és a bontakozó gyermeki lélek*. Gondolat, Bp.

Bognár Tas (2001): *A magyar gyermekvers*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Komáromi Gabriella (szerk.) (2001): *Gyermekirodalom*. Helikon Kiadó, Bp.

Lovász Andrea (2015): *Felnőtt gyerekirodalom*. Cerkabella, Szentendre.

Lovász Andrea (2010, 2015. szerk.): *Navigátor I–II. Kortárs gyermekirodalmi lexikon*. Cerkabella, Szentendre.

Ortutay Gyula (szerk.) (1979): *Magyar folklór*. Tankönyvkiadó, Bp.

Végh Balázs Béla (2007): *A gyermekirodalom változatai*. Komp-Press, Kolozsvár.

Nyíregyháza, 2026. szeptember 5.

Dr. Nagy Balázs
egyetemi docens